

1. Het aannemen van maatregelen gestoeld op basis van correcte wetenschappelijke data is ons ziens enkel en alleen mogelijk indien deze data werkelijk op een objectieve, representatieve manier verworven werden binnen een gepast tijdsbestek. Het WENR baseert zich in zijn studie op gegevens van het CBS en Sovon. De eerste vraag die zich hier aan dient is de methode waarop de populaties van hazen en konijnen geteld werden: is deze wetenschappelijk onderbouwd en getoetst? Zo ja, dan hadden wij daarvan graag de achterliggende wetenschappelijke methodes ontvangen om deze te laten verifiëren. Welke kwalificaties werden er gesteld aan de tellers en hoe gemotiveerd waren zij om kleine zoogdieren te tellen als hun interesse voornamelijk bij vogels ligt? Indien de telgegevens niet op een wetenschappelijke manier vergaard werden door onafhankelijke waarnemers en achteraf niet getoetst werden op hun juistheid op welke basis kunnen daaruit dan correcte conclusies getrokken worden?

Het James Hutton Instituut in Schotland concludeert het volgende in hun onderzoek dat gepubliceerd werd in januari 2018: 'Our research concluded that two methods can do this: systematically counting hares at night using a spotlight, and measuring dung accumulation over four to six months during the winter.' Voor zover wij weten zijn de gegevens die werden gebruikt door het WENR gebaseerd op jaarlijkse dagtellingen. Als men internationaal aanbeveelt om ofwel nachttellingen te hanteren al dan niet in combinatie met het bestuderen van de accumulatie van uitwerpselen dan lijken de gegevens waarop het WENR zich baseert ons niet van een dergelijke kwaliteit te zijn dat men daaruit reeds bepaalde conclusies kan trekken en lijkt het ons beter dat hier verder onderzoek naar verricht wordt vooraleer overhaaste conclusies te trekken.

In Duitsland werd reeds in 2021 een onderzoek gevoerd naar hoe het beste de hazenstand te meten in opdracht van 3 Bondsrepublieken en de Duitse Jagersvereniging met ondersteuning van de Universiteit van Hannover (Faculteit Dierengeneeskunde) : Comparison of spotlighting monitoring data of European brown hare (*Lepus europaeus*) relative population densities with infrared thermography in agricultural landscapes in Northern Germany. Als men de methodes uit dat onderzoek naast de door het WENR gebruikte methodes legt, dan kan men niet anders dan concluderen dat er verder onderzoek vereist is alvorens bepaalde verregaande besluiten te nemen.

2. Als WBE zijnde voeren wij zelf reeds 15 jaar trendtellingen uit in enkele representatieve delen van ons werkgebied en sinds de laatste 7 jaren worden daar bovenop nog tellingen op jachtveldniveau aan toegevoegd. Deze tellingen worden eenmaal per jaar in de lente uitgevoerd en dit geeft ons dus een momentopname weer van de stand van deze dieren maar niet de evolutie van de stand gedurende het hele jaar. Elk jaar laait bij de jaarlijkse ledenvergadering weer de discussie op waarom er maar één keer per jaar geteld wordt vanwege het wisselende verloop van de grootte van de populaties afhankelijk van de omstandigheden op de teldag, heersende ziektes in het afgelopen jaar, aan- of afwezigheid van predatoren, aanwezigheid van (land-)bouwwerkzaamheden, natuurliefhebbers die ongewild de rust in een revier verstoren,... en tal van andere factoren. Uit onze resultaten van de trendtellingen komt er duidelijk een sterk stijgende trend naar voren, maar voor het haas helaas een dalende. Echter, wij dienen hierbij te duiden dat er grote onderlinge verschillen tussen de diverse jachtvelden bestaan zonder dat daarvoor een aantoonbare reden is. De populatie van de konijnen stijgt volgens onze tellingen maar de verspreiding blijft nagenoeg gelijk. Ook is het geweten van bepaalde jachthouders dat zij reeds een tiental jaar geen hazen meer bejagen in hun revier en dat de stand hier nagenoeg gelijk blijft ondanks alle maatregelen die getroffen werden om de populatie alle kansen te bieden om

opnieuw aan te groeien. Dit laatste geeft ons inziens duidelijk aan dat onze leden zich terdege bewust zijn van de situatie van de wildpopulatie in hun revier en dan ook passende maatregelen treffen en dit reeds sinds vele jaren. In dat specifieke geval lijken er andere factoren een rol te spelen waardoor de populatie zich niet verder ontwikkelt. Het betreft dan algemeen gekende hoofdoorzaken van de achteruitgang van de biodiversiteit in zijn algemeenheid : intensieve landbouw, verstoring rustgebieden door recreanten en/of loslopende huisdieren, verwilderde katten, uitbreiding van woon- en industriegebieden enz.

3. Er zijn bepaalde maatschappelijke factoren die van belang zijn voor het beperken van de populaties van hazen en konijnen in Nederland. Een voorbeeld hiervan in onze regio zijn de aanwezigheid van een zweefvliegveld, motorcrossterrein en golfclub. Deze verenigingen liggen in het midden van een natuurgebied en ondervinden op onregelmatige basis veel hinder van konijnen met soms levensgevaarlijke situaties tot gevolg. Op de terreinen van deze organisaties is het toegestaan om de konijnen te bejagen en beheren om ongevallen te voorkomen. De aanwezigheid van het omliggende natuurgebied bemoeilijkt dit omdat het terrein niet afgesloten mag worden en de populatie net in dat gebied jaarlijks tot wasdom komt. Het ene jaar is er wel overlast doordat er geen ziektes waren in de populatie en het andere jaar dan weer niet. Er is niemand die kan voorspellen wat men kan verwachten. Ondanks de mogelijkheid om te beheren in het omliggende natuurgebied is dat veelal psychologisch belastend omdat men konijnen dient te bestrijden midden in het kweekseizoen, wat eigenlijk de periode is dat je de dieren met rust wil laten. De mensen die in het natuurgebied op dergelijke momenten rondlopen hebben daar dan ook heel vaak commentaar op terwijl onze leden enkel hun taak uitvoeren. Daarnaast is het in de praktijk ook nog niet zo eenvoudig uit te voeren omdat dit slechts met fret en geweer mag gebeuren waarbij men dikwijls vast komt te zitten. In deze specifieke zaak is het dan beter om de populatie in de winter te kunnen blijven bejagen omdat er dan meer begrip is vanuit de publieke opinie en er effectiever opgetreden kan worden. Kortom het sluiten van de jacht op het konijn kan in deze een zaak van leven of dood zijn in het geval er een zweefvliegtuig bij de landing weg zou zakken in een konijnenburcht. In het verleden is er al schade aan zweefvliegtuigen (ingeklapt voorwiel door verzakking) bij ons gerapporteerd.

4. In plaats van het sluiten van jacht op de desbetreffende wildsoorten lijkt het ons zinnvoller om met u in overleg te gaan over – extra – maatregelen die wij als WBE samen met de overheid en alle andere betrokken partijen kunnen nemen. Hierbij kunnen wij denken aan de verplichting/subsidiëring om meer akkerranden aan te leggen samen met de landbouwers met ondersteuning van de overheid in plaats van een teveel aan bureaucratie, het aanleggen van heggen in plaats van prikkeldraad, methodes te ontwikkelen om aanrijdingen te voorkomen zoals bijvoorbeeld bij reewild, het extra inzetten van drones vooraleer akkers en weilanden bemest worden om jongen op te sporen vooraleer ze verpletterd worden door de sleepslangen, het nog sterker tegengaan van stroperij met lange honden met effectieve straffen voor de daders etc. Het lijkt ons beter om hier een positief verhaal van te maken voor alle betrokken partijen door de hoofdzaken aan te pakken en daarna pas te focussen op de nevenzaken die de populaties van deze wildsoorten beïnvloeden.

Indien het sluiten van de jacht op deze wildsoorten er door zou komen dan vrezen we dat vele van onze leden uit onbegrip op termijn zouden kunnen afhaken en dat niet alleen deze soorten maar ook vele andere faunasoorten daar de dupe van zullen worden. Dat zou echt

doodzonde zijn want er bestaan talrijke voorbeelden uit het verleden dat in gebieden waar de jacht werd stopgezet de biodiversiteit daadwerkelijk achteruit holde.